VMI
VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Individuali veikla pagal pažymą, jos finansinė apskaita ir pajamų deklaravimas

Atnaujinimo data: 2025-12-10

Mokesčių informacijos departamentas

Seminaro planas

- Individualios veiklos pagal pažymą pajamos
- Leidžiami atskaitymai
- Finansinė apskaita
- Pajamų apmokestinimas
- Pajamų deklaravimas

Trumpiniai

- IV – individuali veikla
- GPMĮ – Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas
- GPM – gyventojų pajamų mokestis
- PVM – pridėtinės vertės mokestis
- VMI – Valstybinė mokesčių inspekcija
- IT – individualios veiklos ilgalaikis turtas
- KA – kasos aparatas
- FR0457 forma – Fizinio asmens pranešimas apie IT ar jo dalies priskyrimą vykdomai IV
- Deklaracija GPM311 - nuolatinio Lietuvos gyventojo Metinė pajamų mokesčio deklaracija

Individualios veiklos apibūdinimas

Individuali veikla - tai savarankiška bet kokio pobūdžio komercinė arba gamybinė veikla (**išskyrus** nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų pardavimo ir (ar) nuomos veiklą, taip pat išskyrus finansinių priemonių sandorius), kuria versdamasis gyventojas siekia gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos per tęstinį laikotarpį (GPMĮ 2 straipsnio 7 dalis).

Reikalavimai individualiai veiklai

- Pasirinkus vykdyti IV pagal pažymą, galima užsiimti bet kokios rūšies savarankiška veikla, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktai nenumato reikalavimo įsteigti įmonės;
- Jei gyventojo vykdoma veikla atitinka IV požymius, tokia veikla nustatyta tvarka privalo būti įregistruota;
- Gyventojas pats privalo pasidomėti apie reikalavimus jo vykdomai veiklai ir pasirūpinti veiklos vykdymui reikalingais dokumentais (jeigu jie privalomi).
- Konsultacijas verslo pradžiai teikia VšĮ „Inovacijų agentūra“ (svetainė https://kc.inovacijuagentura.lt; tel. +370 700 77 055; el. p. konsultacijos@inovacijuagentura.lt);
- Jei pasikeičia įregistruoti gyventojo duomenys, apie tai gyventojas privalo informuoti VMI.

Pajamų pripažinimas

Individualios veiklos pajamoms priskiriamos:

pajamos iš individualios veiklos, įskaitant pajamas iš individualios veiklos turto (išskyrus nekilnojamąjį turtą) nuomos, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn (GPMĮ 10 straipsnis).

IV pajamų pripažinimas

Pinigų apskaitos principas	Pajamos pripažįstamos faktišku pajamų gavimo momentu
Kaupimo apskaitos principas*	Pajamos pripažįstamos, kai uždirbamos, neatsižvelgiant į apmokėjimo laiką

*** Kaupimo apskaitos principą turi taikyti** tas individualią veiklą vykdantis gyventojas, kuris:
- verčiasi individualia veikla ir yra **įregistruotas PVM mokėtoju** arba,
- kuris savo veiklai priskiria (nustatyta tvarka VMI **pateikdamas užpildytą FR0457 formą**) ir joje naudoja ilgalaikį turtą.

IV pagal pažymą vykdantys gyventojai, neturintys prievolės taikyti kaupimo apskaitos principo, nuo 2023 metų gali pasirinkti kurį (pinigų ar kaupimo) apskaitos principą taikyti. Pasirinkus taikyti kaupimo apskaitos principą, jis taikomas iki veiklos pabaigos.

Pajamų pripažinimas

Pavyzdžiai:

Kai pajamoms taikomas **kaupimo apskaitos** principas:

Gyventojas 2025 m. suteikė paslaugų už 6 000 eurų.

Už 2025 metais suteiktas paslaugas pirkėjas liko skoloje 500 eurų (sumokės 2026 metais).
2025 m. pajamos – 6 000 eurų.

Kai pajamoms taikomas **pinigų apskaitos** principas:

Gyventojas 2025 m. suteikė paslaugų už 5 000 eurų.

Pirkėjas už 2025 metais suteiktas paslaugas liko skoloje 800 eurų (sumokės 2026 metais).
2025 m. pajamos – 4 200 eurų (800 eurų bus 2026 m. pajamos).

Apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimas

Individualios veiklos apmokestinamosios pajamos apskaičiuojamos:

Individualios veiklos pajamos **–** Leidžiami atskaitymai **=** Apmokestinamosios pajamos

Leidžiami atskaitymai

Individualios veiklos **leidžiamais atskaitymais** laikomos gyventojo patirtos su individualios veiklos pajamomis susijusios įprastinės šiai veiklai išlaidos (GPMĮ 18 straipsnis)

Individualios veiklos pajamų gavęs (uždirbęs) gyventojas gali **pasirinkti** iš jų atimti:

faktiškai patirtas su individualios veiklos pajamų gavimu (uždirbimu) susijusias išlaidas, pagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais

arba

sumą, lygią 30 proc. kalendoriniais metais gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų

(nuostata netaikoma, jei individualios veiklos pajamų (ar jų dalį) veiklą vykdantis gyventojas gavo iš darbdavio)

Leidžiami atskaitymai

IV leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriamos, pvz.:

- perparduodamų prekių, medžiagų, žaliavų, detalių ir kt. įsigijimo išlaidos,
- veikloje naudojamo turto nuomos, įsigijimo, eksploatavimo bei remonto išlaidos (veikloje naudojamas ilgalaikis turtas turi būti nurodytas VMI pateiktoje formoje FR0457),
- samdomų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos,
- valstybinio socialinio draudimo (VSD) ir privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokos,
- reprezentacinės išlaidos, komandiruotės išlaidos, natūrali netektis ir kitos išlaidos, kurių priskyrimas leidžiamiems atskaitymams yra ribojamas.

Leidžiami atskaitymai

- IV naudojamas turtas – tai **turtas (ar jo dalis), kurį (kurią) gyventojas naudoja tik savo IV**

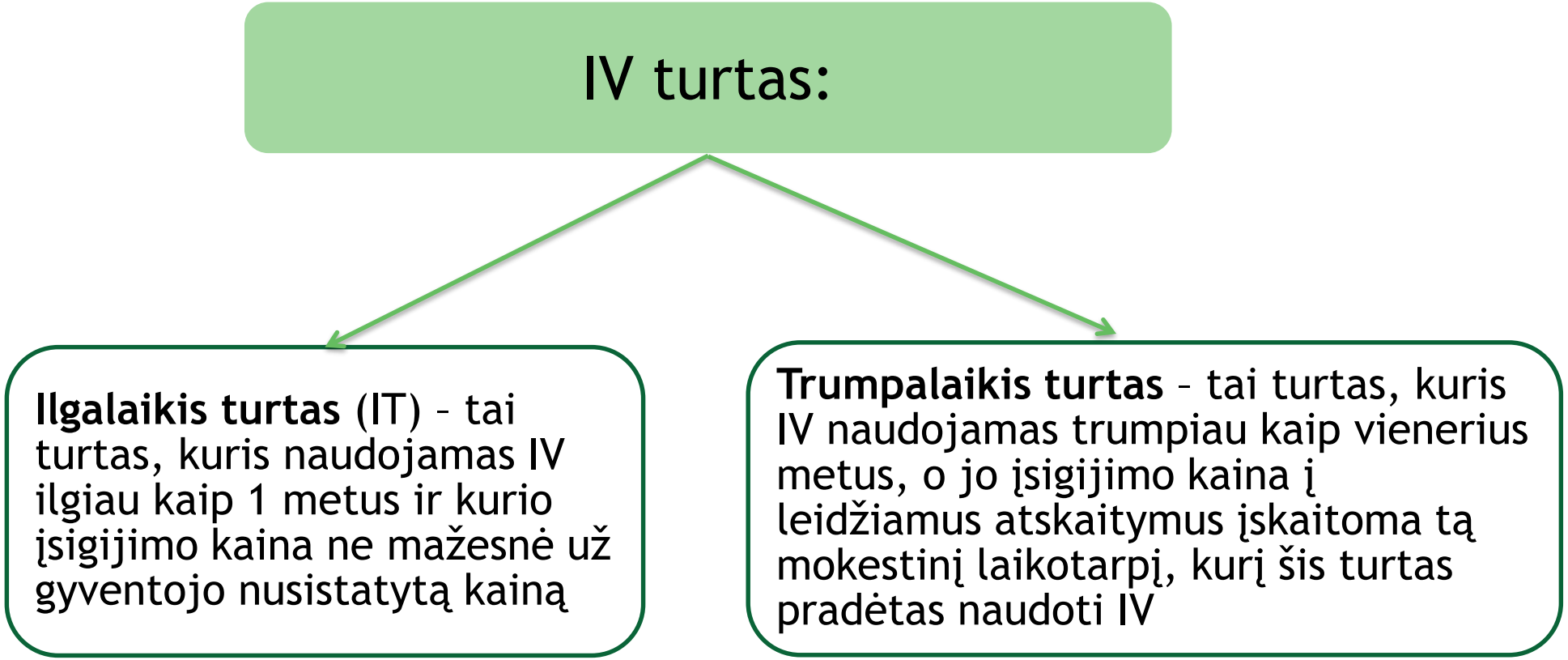

Leidžiami atskaitymai

IV naudojamas turtas

- Gyventojas, **prieš pradėdamas IV naudoti IT,** turi VMI pateikti užpildytą Fizinio asmens pranešimo apie IT ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir / arba kitai ekonominei veiklai **FR0457** formą (toliau – FR0457 forma).
- FR0457 forma turi būti pateikiama kiekvieną kartą prieš pradedant IV naudoti IT arba šioje veikloje nustojus jį naudoti.
- Apie trumpalaikio turto naudojimą IV pranešti VMI nereikia.

Leidžiami atskaitymai

IT nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas (amortizacija) skaičiuojamas IT, kuris:

- priklauso gyventojui nuosavybės teise ar įsigytas lizingu;
- naudojamas IV ilgiau kaip 1 metus;
- jo kaina ne mažesnė už nusistatytąją;
- turtas nurodytas VMI pateiktoje FR0457 formoje;
- nepriskiriamas IT, kurio įsigijimo išlaidos leidžiamiems atskaitymams nepriskiriamos.

Leidžiami atskaitymai

IT nusidėvėjimas

- IT įsigijimo išlaidos (išskyrus gyvenamųjų pastatų ir patalpų, lengvųjų automobilių) **atimamos lygiomis dalimis** per laikotarpį – **ne trumpesnį** negu PMĮ 1 priedėlyje nustatytas nusidėvėjimo normatyvas metais.
- Nusidėvėjimo normatyvas pradedamas skaičiuoti **nuo to mėnesio**, kurį ilgalaikis turtas **pradėtas naudoti IV**.

Žemės įsigijimo išlaidos negali būti atimamos iš IV pajamų.

Ilgalaikio turto grupė	Metodas	Normatyvas metais	Normatyvas metais, jei turtas yra skirtas naudoti ir naudojamas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikloje
MATERIALUSIS TURTAS			
Veiklai naudojami nauji pastatai ir pastatų, įtrauktų į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, rekonstravimas, jei pastatai pastatyti arba rekonstravimas atliktas nuo 2002 m. sausio 1 d.	tiesinis arba dvigubo balanso	8	8
Gyvenamieji namai	tiesinis	20	20
Kiti anksčiau neišvardyti pastatai	tiesinis	15	15
Mašinos ir įrengimai	tiesinis arba dvigubo balanso	5	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)	tiesinis	8	2
Elektros perdavimo ir ryšių įtaisai (išskyrus kompiuterių tinklus)	tiesinis	8	8
Geležinkelio riedmenys (šilumvežiai, vagonai, cisternos), laivai	tiesinis	8	8
Vamzdynai, lėktuvai, ginklai	tiesinis	15	15
Baldai, išskyrus naudojamus viešbučių veiklai	tiesinis	6	6
Inventorius, baldai, naudojami viešbučių veiklai	tiesinis arba dvigubo balanso	6	6
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)	tiesinis arba dvigubo balanso	3	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Lengvieji automobiliai:			
1) naudojami trumpalaikės automobilių nuomos veiklai, vairavimo mokymo paslaugoms ar transporto paslaugoms teikti – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis arba dvigubo balanso	4	4
2) kiti lengvieji automobiliai – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis	6	6
3) kiti lengvieji automobiliai	tiesinis	10	10
Krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis arba dvigubo balanso	4	4
Kiti krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai	tiesinis	4	4
Kitas anksčiau neišvardytas materialusis turtas	tiesinis arba produkcijos	4 (išskyrus taikant produkcijos metodą)	2 (išskyrus taikant produkcijos metodą)
NEMATERIALUSIS TURTAS			
Programinė įranga	tiesinis arba dvigubo balanso	3	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Įsigytos teisės	tiesinis arba dvigubo balanso	3	2 (išskyrus taikant dvigubo balanso metodą)
Kitas nematerialusis turtas	tiesinis	4	2
PRESTIŽO VERTĖ			
Prestižo vertė	tiesinis	15	15

Leidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Gyventojas 2025 m. sausio 15 d. įsigijo kompiuterį už 2 160 Eur, kurį IV pradėjo naudoti (pateikė FR0457 formą) 2025 m. vasario 20 d.

Gyventojo nusistatyta IT minimali kaina 300 Eur.

PMĮ 1 priedėlyje kompiuterinei technikai nustatytas nusidėvėjimo normatyvas – 3 metai.

Mėnesiui tenkanti kompiuterio nusidėvėjimo suma – 60 Eur
(2 160 Eur : 36 mėn. (3 metai)).

Metinė 2025 m. kompiuterio nusidėvėjimo suma – 660 Eur (60 Eur x 11 mėn.).

Leidžiami atskaitymai

- IT įsigijimo išlaidos turi būti sumažintos tam tikslui panaudotų nacionalinio biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kitų valstybės pinigų fondų, savivaldybių fondų, Europos Sąjungos lėšų ir kitos finansinės paramos suma, jeigu tokios lėšos ar tokia parama buvo gauta.

- Jei pagal PMĮ 1 priedėlyje nustatytus nusidėvėjimo normatyvus IT yra pilnai nusidėvėjęs, nurodžius jį FR0457 formoje, galima leidžiamiems atskaitymams priskirti tokio turto eksploatacines / remonto išlaidas.

Leidžiami atskaitymai

- **IV naudojamo turto eksploatavimo ir remonto (*paprasto*) išlaidos** leidžiamiems atskaitymams priskiriamos pagal to turto **faktinį naudojimą** IV (t. y. turto dalies (procentais) priskyrimą IV), neatsižvelgiant į tai, ar to turto įsigijimo išlaidos (ar bet kokia jų dalis) buvo priskirta leidžiamiems atskaitymams, ar ne.

- Šios išlaidos leidžiamiems atskaitymams priskiriamos tą mokestinį laikotarpį, kurį patiriamos.

- Toks IT turi būti nurodytas **FR0457 formoje.**

- Jeigu IV turtas buvo naudojamas ne visą mokestinį laikotarpį, tai leidžiamiems atskaitymams turto eksploatavimo ir remonto išlaidos priskiriamos nuo to mėnesio, kurį turtas pradėtas naudoti IV.

Leidžiami atskaitymai

Pavyzdys

Gyventojas, vykdantis individualią gamybos veiklą, 2025 m. kovo 15 d. veiklai priskyrė (pateikė FR0457 formą) savo lengvąjį automobilį, kurį vykdomoje veikloje naudoja 50 proc.

Automobiliui buvo atliktas remontas:

- 2025 m. sausio 9 d. (sąskaita faktūra 250 Eur sumai),
- 2025 m. kovo 29 d. (sąskaita faktūra 300 Eur sumai),
- 2025 m. gegužės 10 d. (sąskaita faktūra 250 Eur sumai).

2025 m. sausio mėnesį patirtos automobilio remonto išlaidos nėra priskiriamos leidžiamiems atskaitymams, nes automobilis IV priskirtas nuo 2025 m. kovo 15 d.

Leidžiamiems atskaitymams gyventojas galės priskirti 275 Eur automobilio remonto išlaidų (300 + 250) x 50 proc.

Leidžiami atskaitymai

Degalų įsigijimo išlaidos:

- Reikia pagrįsti ne tik faktą, kad tokios išlaidos yra patirtos, bet ir sunaudotų **degalų kiekį IV pajamų uždirbimui**, t. y. reikia įrodyti, koks kiekis degalų buvo išnaudotas vykdant IV.
- Gyventojas turi savo pasirinkta ir suprantama forma fiksuoti IV naudojamos transporto priemonės panaudojimo ir degalų sunaudojimo duomenis. Degalų sunaudojimo normas gyventojas gali pasitvirtinti pats, atsižvelgdamas į gamintojo nurodytus transporto priemonės techninius duomenis.
- Prie leidžiamų atskaitymų **galima priskirti tik faktiškai nuvažiuotam (siejamam su pajamų uždirbimu) atstumui tenkantį sunaudotų degalų kiekį**, neviršijantį normos.

Leidžiami atskaitymai

- **Telefoninius pokalbius** galima priskirti IV leidžiamiems atskaitymams ir tuo atveju, jeigu telefonas nėra deklaruotas FR0457 formoje.

- Telefono numerio priskyrimas ir naudojimas IV turėtų būti įformintas laisvos formos apskaitos dokumentu.

- Patirtų telefoninio ryšio paslaugų išlaidų dydis nustatomas pagal gyventojo nusistatytą dalį (procentais), atsižvelgiant į tai, kiek patirtos išlaidos susijusios su vykdoma IV.

Leidžiami atskaitymai

- **Kompiuterinių programų įsigijimo** išlaidas galima priskirti IV leidžiamiems atskaitymams, jei kompiuterinės programos, kaip IT naudojamas IV, yra nurodytos FR0457 formoje, o pats kompiuteris FR0457 formoje nenurodytas.

- **Interneto išlaidas** galima priskirti IV leidžiamiems atskaitymams, jeigu pats kompiuteris FR0457 formoje ir nėra nurodytas.

Leidžiami atskaitymai

PSD ir VSD įmokos Sodrai:

Leidžiamiems atskaitymams priskiriamos Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyto dydžio gyventojo mokamos PSD ir VSD įmokos.

Nuo IV pajamų mokėtinos PSD ir VSD įmokos priskiriamos leidžiamiems atskaitymams tą mokestinį laikotarpį, kurį gautos arba uždirbtos IV pajamos, nuo kurių tos įmokos apskaičiuotos, neatsižvelgiant į tai, kada jos sumokėtos.

Leidžiami atskaitymai

Leidžiamiems atskaitymams nepriskiriamos išlaidos:

- gyvenamųjų pastatų ir patalpų įsigijimo išlaidos;
- lengvųjų automobilių, išskyrus tuos, kurie naudojami tik teikiant transporto arba vairavimo mokymo paslaugas ir (arba) nuomojami, įsigijimo išlaidos;
- kompiuterių programų susikūrimo išlaidos;
- kompiuterių programų įsigijimo išlaidos, jeigu šios programos yra įsigytos iš asocijuotų asmenų arba yra įsigytos iš vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų tikslinėse teritorijose, arba gyventojų, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra tikslinėje teritorijoje;
- į biudžetą mokamas PVM ir GPMĮ nustatytas pajamų mokestis;
- pirkimo (importo) PVM, gyventojo, kuris yra PVM mokėtojas, įtrauktas į PVM atskaitą;

Leidžiami atskaitymai

Leidžiamiems atskaitymams nepriskiriamos išlaidos (tęsinys):

- sumokėtos netesybos, į biudžetą ir valstybės pinigų fondus sumokėtos baudos, delspinigiai ir kitos sankcijos už teisės aktų pažeidimus;
- išlaidos paramai ir dovanoms;
- neapmokestinamosioms pajamoms tenkantys leidžiami atskaitymai;
- išmokos užsienio gyventojams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra tikslinėse teritorijose;
- gyventojo padarytos žalos atlyginimas;
- išmokos, nuo kurių gyventojas privalėjo išskaičiuoti pajamų arba pelno mokestį, tačiau jo neišskaičiavo;
- išmokos užsienio vienetams, kurie įregistruoti ar kitaip organizuoti tikslinėse teritorijose;
- išlaidos, patirtos darant Baudžiamojo kodekso uždraustą veiką, įskaitant kyšius.

Leidžiami atskaitymai

- Kai pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu (taikant pinigų apskaitos principą), leidžiamų atskaitymų suma **negali viršyti** per tą mokestinį laikotarpį gautų IV pajamų.

- Jei taikant kaupimo apskaitos principą gaunami **mokestinio laikotarpio nuostoliai** (iš IV pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas ir leidžiamus atskaitymus), jie perkeliami į kitą mokestinį laikotarpį.

Finansinė apskaita

Individualią veiklą vykdantis gyventojas privalo

Tvarkyti finansinę apskaitą Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklėse (Nr. 1K-040) nustatyta tvarka, t. y.:

- prekių ar gaminių pardavimą / paslaugų teikimą įforminti apskaitos dokumentu;
- pildyti Gyventojo individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą (toliau – Žurnalas), kurio pagrindu vėliau užpildoma gyventojo Deklaracija (GPM311 forma).

Finansinė apskaita (pajamos)

IV vykdantis gyventojas naudoja tokius **apskaitos dokumentus**:

- sąskaitą faktūrą;
- PVM sąskaitą faktūrą;
- kasos aparato kvitą;
- kitus apskaitos dokumentus (mokėjimo pavedimus, pinigų priėmimo kvitus ir pan.).

Finansinė apskaita (pajamos)

- Pardavus prekę ar suteikus paslaugą privaloma išrašyti sąskaitą faktūrą arba PVM sąskaitą faktūrą (kai individualią veiklą vykdantis gyventojas yra PVM mokėtojas) arba išduoti kasos aparato kvitą, kai veiklos pajamoms apskaityti naudojamas kasos aparatas.

- Vykdant **lauko prekybos veiklą**, kiekvienam pirkėjui neprivaloma išrašyti sąskaitą faktūrą (privaloma išrašyti, pirkėjui paprašius). Pasibaigus dienai, iš lauko prekybos veiklos gauti pinigai turi būti užpajamuojami viena sąskaita faktūra, kurioje nurodoma bendra per dieną parduotų prekių suma (išskyrus sumą pagal išrašytas sąskaitas faktūras).

Finansinė apskaita (pajamos)

Kai paslaugos suteikimo ar prekės pardavimo momentas **nesutampa su apmokėjimo momentu (arba iš anksto gavus avansą),** suteikus paslaugą ar pardavus prekę išrašoma sąskaita faktūra (ar PVM sąskaita faktūra, jei veiklą vykdantis gyventojas yra PVM mokėtojas), o atsiskaičius vėliau (ar gavus avansą) grynaisiais pinigais, pinigų gavimo momentu, išrašomas **pinigų priėmimo kvitas***.

Atsiskaitant bankiniu pavedimu pinigų priėmimo kvitas nerašomas.

* Pinigų priėmimo kvito pavyzdinė forma, naudojimo, išrašymo ir apskaitos taisyklės patvirtintos VMI prie FM viršininko 2019 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. VA-39.

Finansinė apskaita (pajamos)

Pavyzdys (paslaugos suteikimo momentas **sutampa** su atsiskaitymo momentu)

IV pagal pažymą vykdantis gyventojas (ne PVM mokėtojas) teikia konsultavimo paslaugas. Paslauga atlikta 2025-01-20. Pinigai sumokėti 2025-01-20.

Nepriklausomai nuo atsiskaitymo būdo (pavedimu per banką ar grynaisiais pinigais) – 2025-01-20 **išrašoma** sąskaita faktūra.

Jei atsiskaityta bankiniu **pavedimu**, papildomai nieko išrašyti nereikia.

Jei atsiskaityta **grynaisiais**, - sąskaitoje faktūroje, kaip papildoma informacija, pažymima, kad buvo atsiskaityta iškart.

Finansinė apskaita (pajamos)

Pavyzdys (paslaugos suteikimo momentas **nesutampa** su atsiskaitymo momentu – sumokama vėliau)

IV vykdantis gyventojas (ne PVM mokėtojas) teikia konsultavimo paslaugas. Paslauga atlikta 2025-01-07. Pinigai sumokėti 2025-01-12.

Paslaugos suteikimo momentu - 2025-01-07 **išrašoma** sąskaita faktūra, pažymint, kad bus atsiskaityta vėliau.

Gavus atsiskaitymą **pavedimu**, joks dokumentas neišrašomas (sąskaitoje faktūroje pasižymima, kad atsiskaitymas gautas pavedimu per banką).

Atsiskaitant grynaisiais – 2025-01-12 išrašomas pinigų priėmimo kvitas.

Finansinė apskaita (išlaidos)

Jei prekės (paslaugos) įsigytos Lietuvoje

- išlaidos turi būti pagrįstos dokumentais*,
- turinčiais visus Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus

Jei prekės (paslaugos) įsigytos iš užsienio vienetų ar gyventojų

- išlaidos gali būti pagrindžiamos vienetų ar gyventojų surašytais dokumentais, jeigu
- iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį

* Sąskaitomis faktūromis, PVM sąskaitomis faktūromis, kasos aparato kvitais ir pan.

Finansinė apskaita (išlaidos)

- Išlaidos, **įskaitant ir išlaidas degalams**, gali būti pagrįstos kasos aparatų kvitais, jeigu prekių ar paslaugų, kurių įsigijimą patvirtina kasos aparato kvitas, vertė (įskaitant PVM) **neviršija 290 eurų** ir jame yra visi teisės aktų nustatyti kasos aparato kvito privalomi rekvizitai (informacija), taip pat rekvizitas* (rekvizitai; informacija), pagal kurį (kuriuos) galima identifikuoti prekių (paslaugų) pirkėją.

* Tokiu rekvizitu gali būti laikomas pirkėją identifikuojančios kortelės numeris, kodas ar kitas pirkėją identifikuojantis duomuo (pvz., PVM mokėtojo kodas).

- Gyventojas, pasirinkęs apmokestinamąsias IV pajamas apskaičiuoti GPMĮ 18 straipsnio 12 dalyje nustatyta tvarka, t. y., išlaidomis pripažinti 30 proc. pajamų sumą, neprivalo turėti atskaitomą sumą pagrindžiančių dokumentų.

Finansinė apskaita

GYVENTOJO INDIVIDUALIOS VEIKLOS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ APSKAITOS ŽURNALAS

_____

(gyventojo vardas, pavardė, asmens kodas)

_____

(gyventojo gyvenamoji vieta)

_____

(veiklos pavadinimas)

Eil. Nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas ir numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (eurais)	Išlaidos ir (arba) leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu		
					Prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimo		
1	2	3	4	5	6	7	8

Žurnalo užpildymo pavyzdys:

Eil. Nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas ir numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (eurais)	Išlaidos – leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu		
					prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimo	Eksploatac. išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas	Mokesčiai, rinkliavos
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2025-01-02	2025-01-02 PVM sąskaita faktūra KL Nr.1345	Medienos įsigijimas		300,00		
2.	2025-01-06	2025-01-06 KA kvitas 110/542	Degalai			15,00	
3.	2025-01-17	2025-01-17 Sąskaita faktūra BO Nr.0101	Dažai, gruntas		52,00		
4.	2025-01-21	2025-01-21 Sąskaita faktūra AA Nr. 2023-001	Virtuvinis stalas	300			
5.	2025-02-14	2025-02-14 Sąskaita faktūra AA Nr. 2023-002	Kėdės	220			

Finansinė apskaita

- **Pinigų apskaitos principą** taikantis gyventojas daro įrašą Žurnalo pajamų skiltyje, kai faktiškai gauna pajamų iš IV.

- **Kaupimo apskaitos principą** taikantis gyventojas daro įrašą, kai uždirba pajamų, neatsižvelgdamas į pinigų gavimą.

- **Išlaidos** Žurnale registruojamos, kai jos patiriamos, neatsižvelgiant į taikomą apskaitos principą ir į tai, ar jos apmokėtos.

Finansinė apskaita

Pinigų apskaitos principas

Jei klientai iki mokestinių metų pabaigos neatsiskaito, **surašoma pažyma**, joje nurodant prekių (gaminių), už kurias nebuvo atsiskaityta, įsigijimo išlaidas (gaminių savikainą)

Kaupimo apskaitos principas

Metų pabaigoje **atliekama inventorizacija** neparduotų prekių, gaminių, nesunaudotų medžiagų, žaliavų, detalių likučiams nustatyti

Gauti duomenys įrašomi į Žurnalo 6 skiltį (suma su minuso ženklu). Kito mokestinio laikotarpio pradžioje daromas toks pat įrašas su pliuso ženklu

Finansinė apskaita

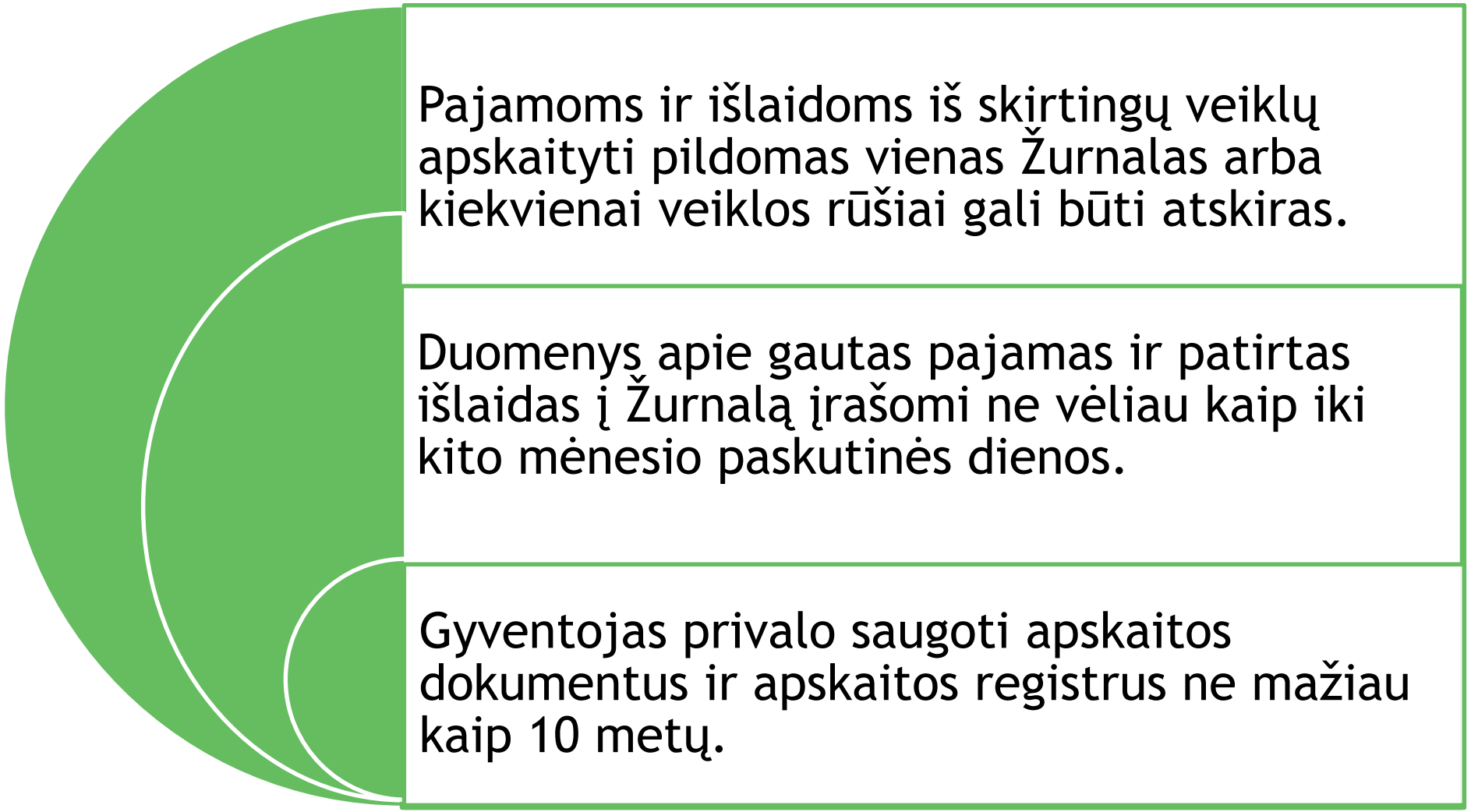

Finansinė apskaita

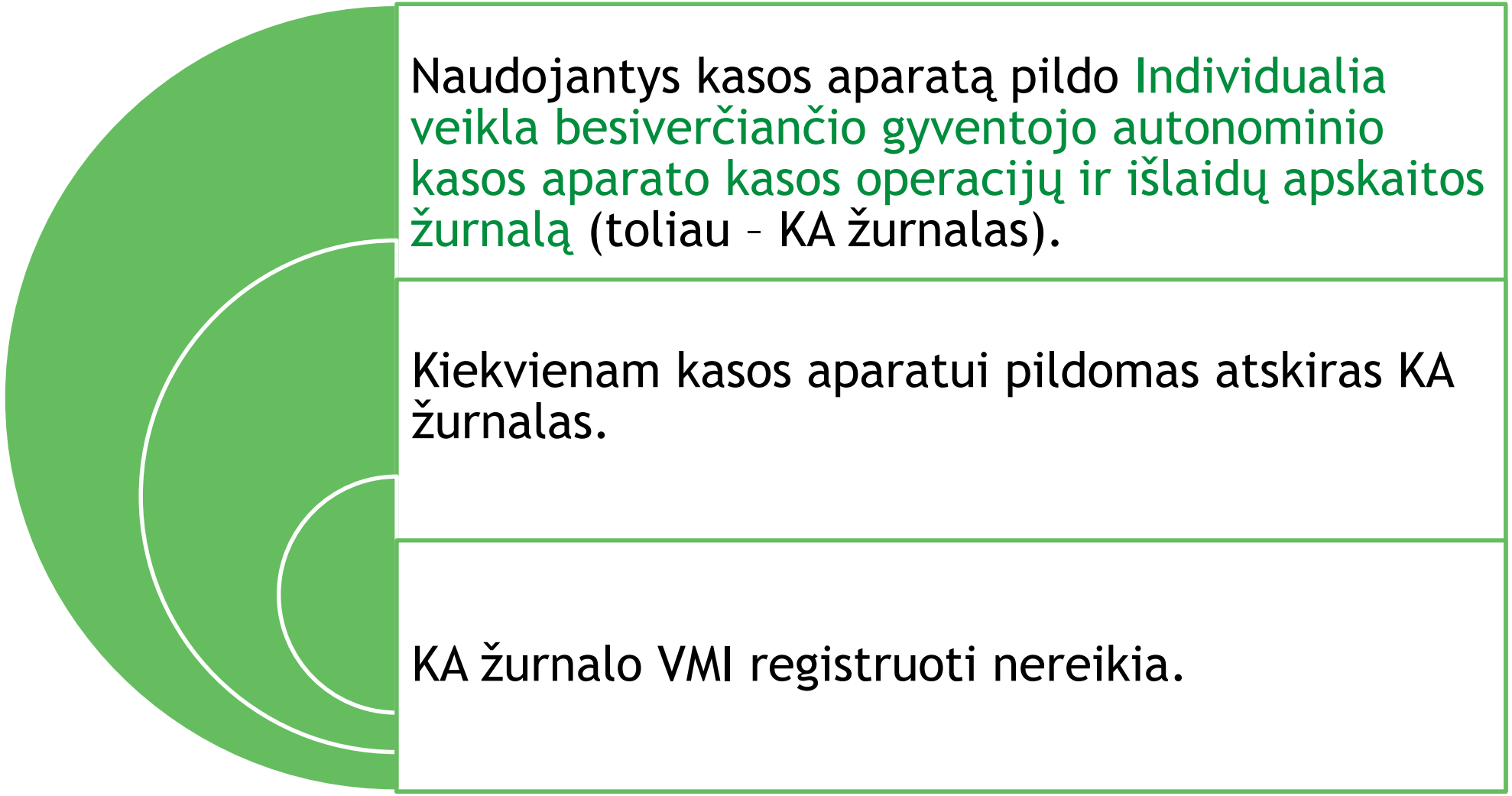

Naudojantys kasos aparatą pildo Individualia veikla besiverčiančio gyventojo autonominio kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalą (toliau – KA žurnalas).

Kiekvienam kasos aparatui pildomas atskiras KA žurnalas.

KA žurnalo VMI registruoti nereikia.

Finansinė apskaita

Kasos aparatus privalo naudoti IV besiverčiantys gyventojai, prekiaujantys **tiek maisto produktais, tiek ne maisto produktais,** pastatuose ar patalpose, kioskuose, vagonėliuose, kilnojamuosiuose nameliuose, autoparduotuvėse.

Nereikalaujama, kad kasos aparatus naudotų gyventojai, kurie verčiasi IV ir teikia paslaugas arba parduoda savo gamybos ne maisto prekes.

Nustatyti KA nenaudojimo atvejai, kai KA neįmanoma naudoti dėl objektyvių priežasčių arba KA naudojimas sukeltų akivaizdžiai neproporcingą administracinę naštą (VMI prie FM viršininko 2012 m. balandžio 3 d. įsakymas Nr. VA-40).

i.APS – supaprastintos finansinės apskaitos sistema gyventojams, vykdantiems individualią veiklą ir ji pasiekiama nuotoliniu būdu internetu bei per mobilius įrenginius.

i.APS – tai **nemokama paslauga**, kuria neprivaloma* naudotis, galima pradėti ir baigti naudotis, kada panorėjus.

* Prievolė išlaidų ir pajamų apskaitą vesti tik elektroniniu būdu per i.APS nustatyta individualią veiklą vykdantiems gyventojams, prekiaujantiems turgavietėse ir viešosiose prekybos vietose mėsa, paukštiena ir jų produktais.

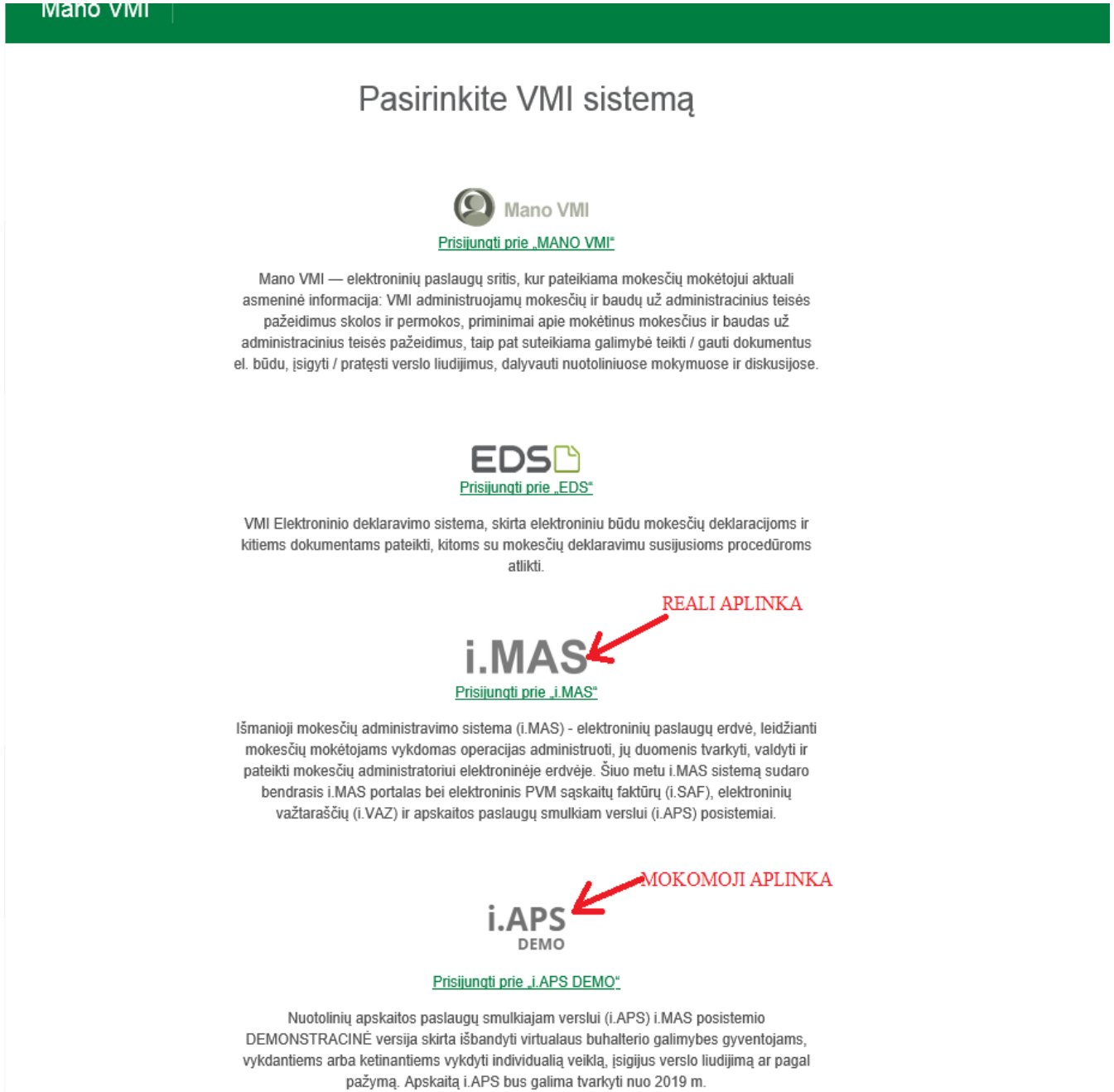
Mano VMI
Pasirinkite VMI sistemą
Mano VMI
Prisijungti prie „MANO VMI“
Mano VMI — elektroninių paslaugų sritis, kur pateikiama mokesčių mokėtojui aktuali asmeninė informacija: VMI administruojamų mokesčių ir baudų už administracinius teisės pažeidimus skolos ir permokos, priminimai apie mokėtinus mokesčius ir baudas už administracinius teisės pažeidimus, taip pat suteikiama galimybė teikti / gauti dokumentus el. būdu, įsigyti / pratęsti verslo liudijimus, dalyvauti nuotoliniuose mokymuose ir diskusijose.
EDS
Prisijungti prie „EDS“
VMI Elektroninio deklaravimo sistema, skirta elektroniniu būdu mokesčių deklaracijoms ir kitiems dokumentams pateikti, kitoms su mokesčių deklaravimu susijusioms procedūroms atlikti.
REALI APLINKA
i.MAS
Prisijungti prie „i.MAS“
Išmanioji mokesčių administravimo sistema (i.MAS) - elektroninių paslaugų erdvė, leidžianti mokesčių mokėtojams vykdomas operacijas administruoti, jų duomenis tvarkyti, valdyti ir pateikti mokesčių administratoriui elektroninėje erdvėje. Šiuo metu i.MAS sistemą sudaro bendrasis i.MAS portalas bei elektroninis PVM sąskaitų faktūrų (i.SAF), elektroninių važtaraščių (i.VAZ) ir apskaitos paslaugų smulkiam verslui (i.APS) posistemiai.
MOKOMOJI APLINKA
i.APS
DEMO
Prisijungti prie „i.APS DEMO“
Nuotolinių apskaitos paslaugų smulkiajam verslui (i.APS) i.MAS posistemio DEMONSTRACINĖ versija skirta išbandyti virtualaus buhalterio galimybes gyventojams, vykdantiems arba ketinantiems vykdyti individualią veiklą, įsigijus verslo liudijimą ar pagal pažymą. Apskaitą i.APS bus galima tvarkyti nuo 2019 m.

Pajamų apmokestinimas

Individualios veiklos apmokestinamosioms pajamoms taikomas

15 proc. GPM tarifas

Nuo IV apmokestinamųjų pajamų mokėtina GPM suma apskaičiuojama pagal GPMĮ 18-2 straipsnyje nustatytas formules (pritaikomas pajamų mokesčio kreditas, mažinantis mokėtiną GPM).

Pajamų apmokestinimas

GPM apskaičiuojamas nuo IV **apmokestinamųjų** pajamų (apskaičiuotų iš pajamų atėmus faktiškai patirtas veiklos išlaidas arba sumą, lygią 30 proc. gautų (uždirbtų) veiklos pajamų)

Jei individualios veiklos **apmokestinamosios** pajamos:

neviršija 20 000 eurų per metus, faktiškai apmokestinamos 5 proc. dydžio pajamų mokesčiu

viršija 20 000 eurų sumą (bet neviršija 35 000 eurų), tai faktiškai apmokestinamos nuo 5 iki 15 proc. dydžio pajamų mokesčiu

viršija 35 000 eurų ribą, taikomas 15 proc. GPM tarifas

Pajamų apmokestinimas 2026 metų

Individualios veiklos pagal pažymą pajamos
(išskyrus žemės ūkio veiką)

20 proc.

jeigu IV pagal pažymą metinės apmokestinamosios pajamos (pajamų ir leidžiamų atskaitymų skirtumas) neviršija 42 500 eurų, GPM apskaičiuojamas taikant pajamų mokesčio kreditą ir tokiu atveju:

- IV apmokestinamųjų pajamų, neviršijančių 20 000 eurų, suma faktiškai apmokestinama 5 proc. dydžio GPM;
- IV apmokestinamosioms pajamoms didėjant nuo 20 000 eurų iki 42 500 eurų, priklausomai nuo jų dydžio, faktiškai mokamas GPM didės nuo 5 iki 20 proc.

20, 25, 32 proc. GPM

Jeigu IV pagal pažymą metinės apmokestinamosios pajamos viršija 42 500 eurų, pajamų mokesčio kreditas netaikomas ir **visa** tokių pajamų suma apmokestinama taikant pagrindinius GPM tarifus (20, 25 ar 32 proc.), sumuojant visas metines pajamas.

Pajamų deklaravimas

IV pajamų priskyrimas A ir B klasėms (GPMĮ 22 str.)

- IV pajamos priskiriamos **B klasės*** pajamoms, todėl pajamų mokestį nuo individualios veiklos pagal pažymą pajamų deklaruoja, apskaičiuoja ir sumoka pats gyventojas kalendoriniams metams pasibaigus, deklaruodamas savo pajamas.

* Yra išimčių, pavyzdžiui, A klasės pajamoms priskiriamos sporto veiklos, atlikėjo veiklos pajamos, gyventojo individualios veiklos pajamos gautos už parduotą arba kitaip perleistą nuosavybėn nenukirstą mišką, apvaliąją medieną, atliekas.

Pajamų deklaravimas

- A klasės pajamoms priskiriamos GPMĮ 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos pajamos, iš jų ir iš IV vykdančio gyventojo už nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų nuomą gyventojo gaunamos pajamos.

Pavyzdžiui, jei IV vykdantis gyventojas išmoka kitam gyventojui išmokas už savo IV nuomojamą nekilnojamąjį turtą, apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą 15 proc. pajamų mokestį privalo IV vykdantis gyventojas.

- Gyventojas, vykdantis individualią veiklą ir išmokėjęs kitam gyventojui A klasės pajamas, VMI privalo pateikti atitinkamas deklaracijas*.

* Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 forma; Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos forma GPM312.

Pajamų deklaravimas

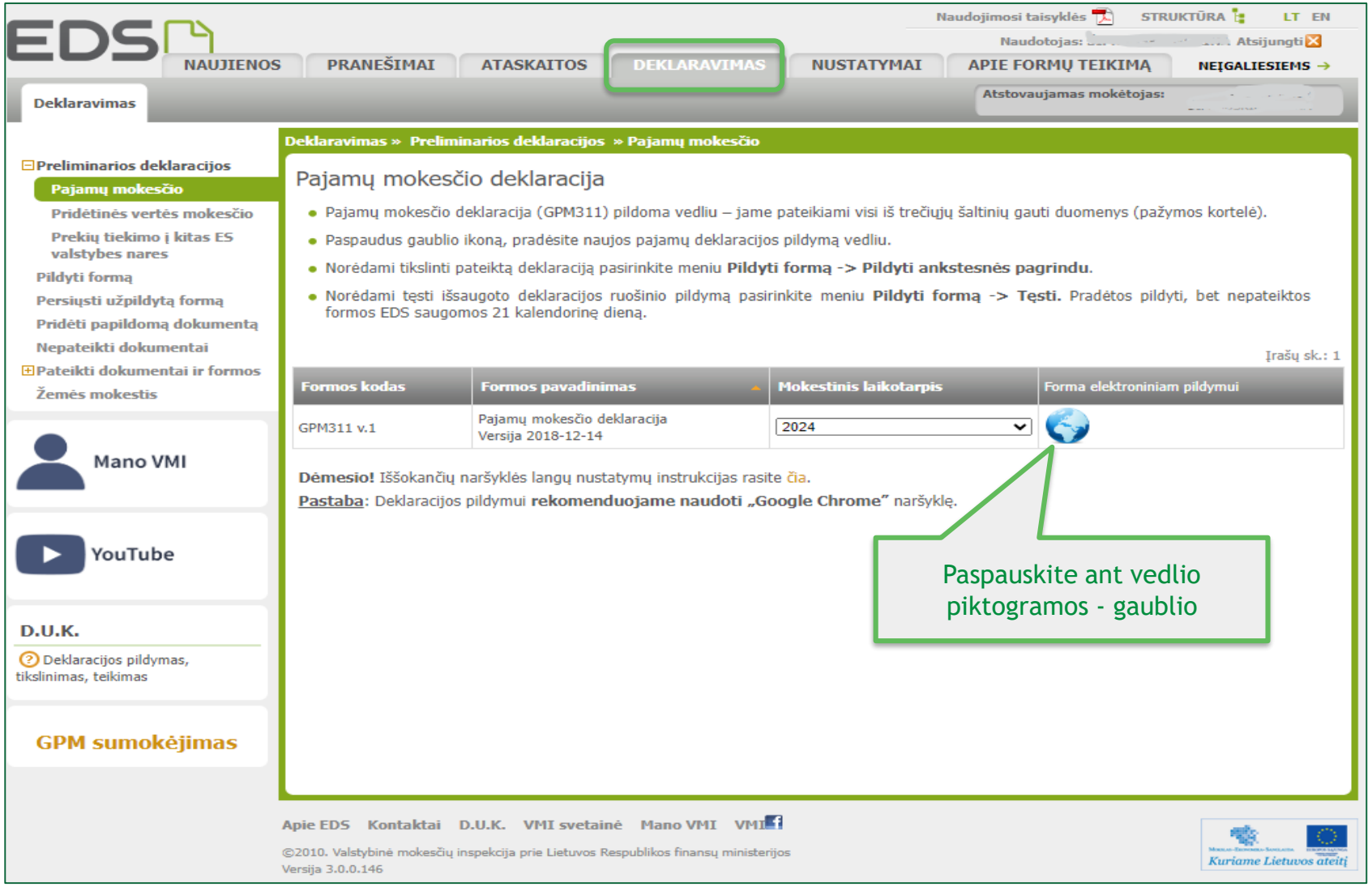

Pajamų deklaravimas

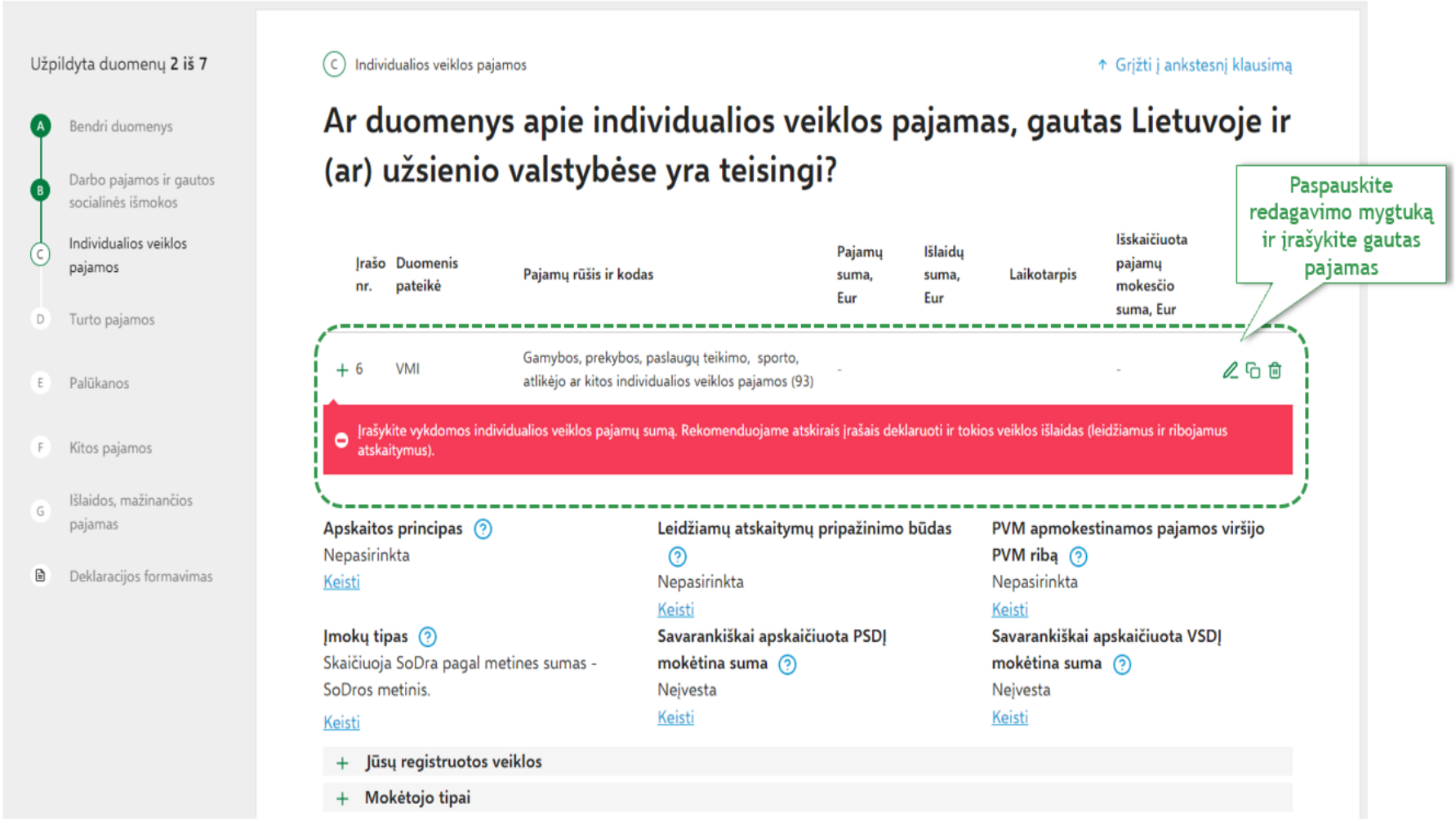

Pajamų deklaravimas

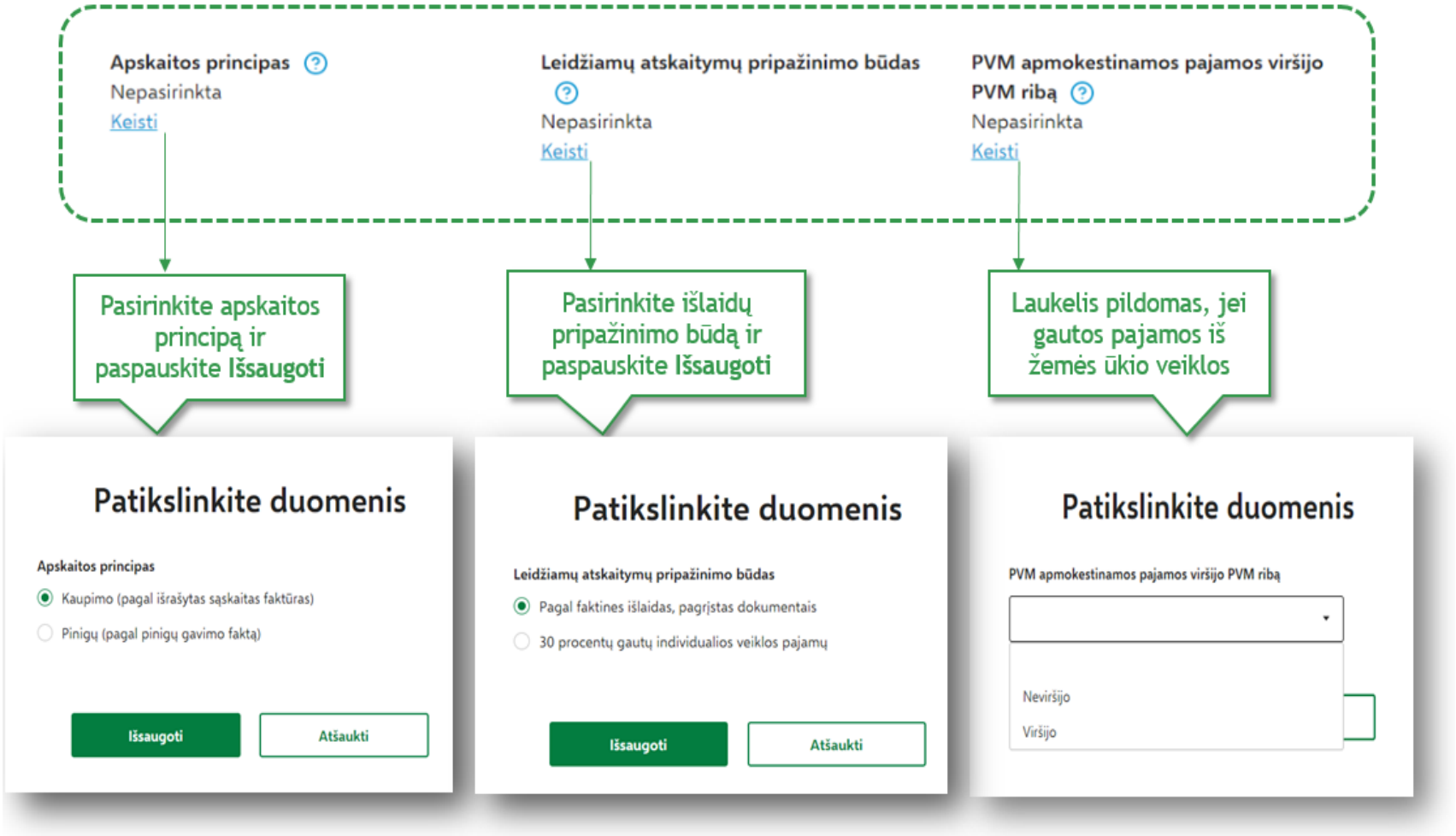

Pajamų deklaravimas

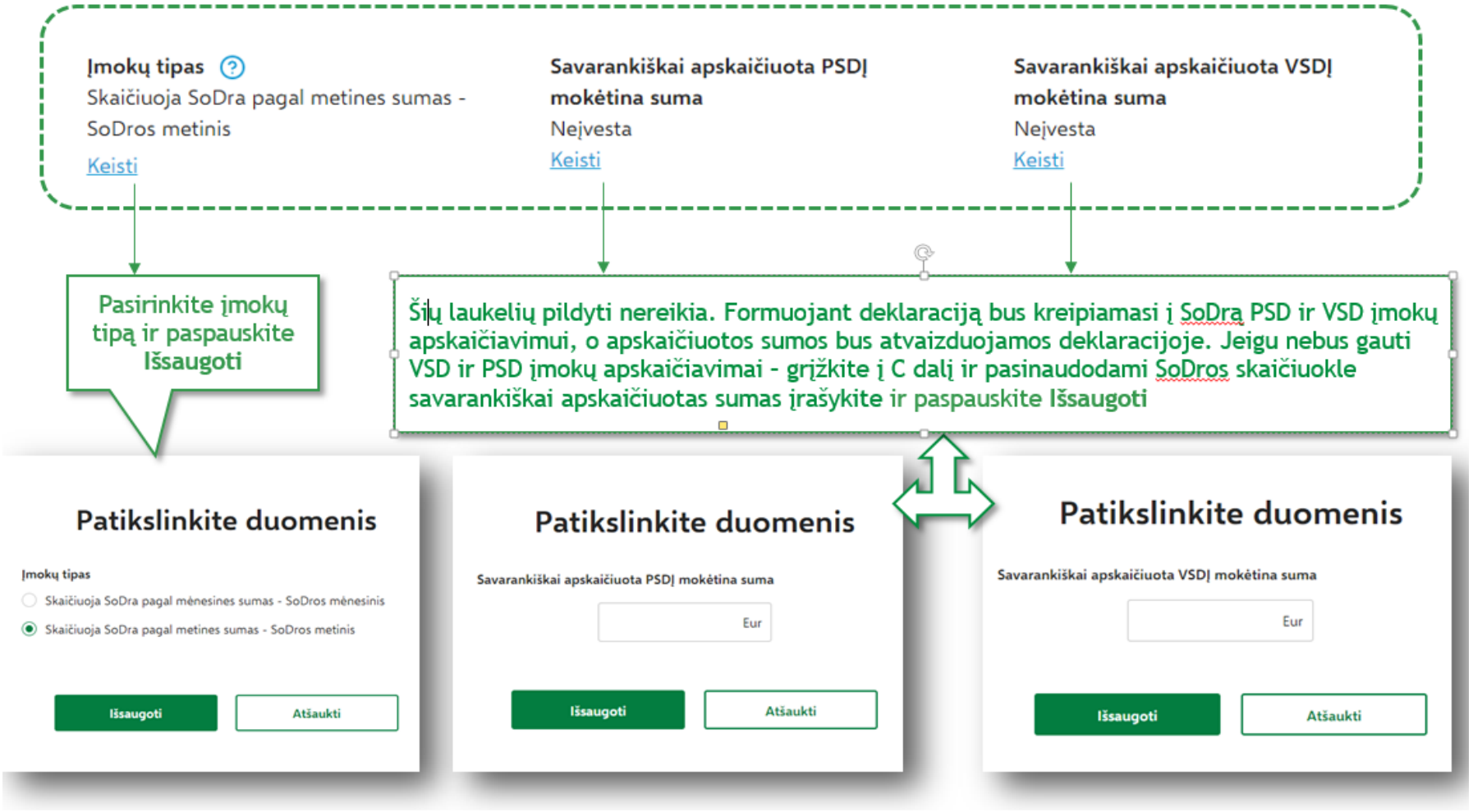

Pajamų deklaravimas

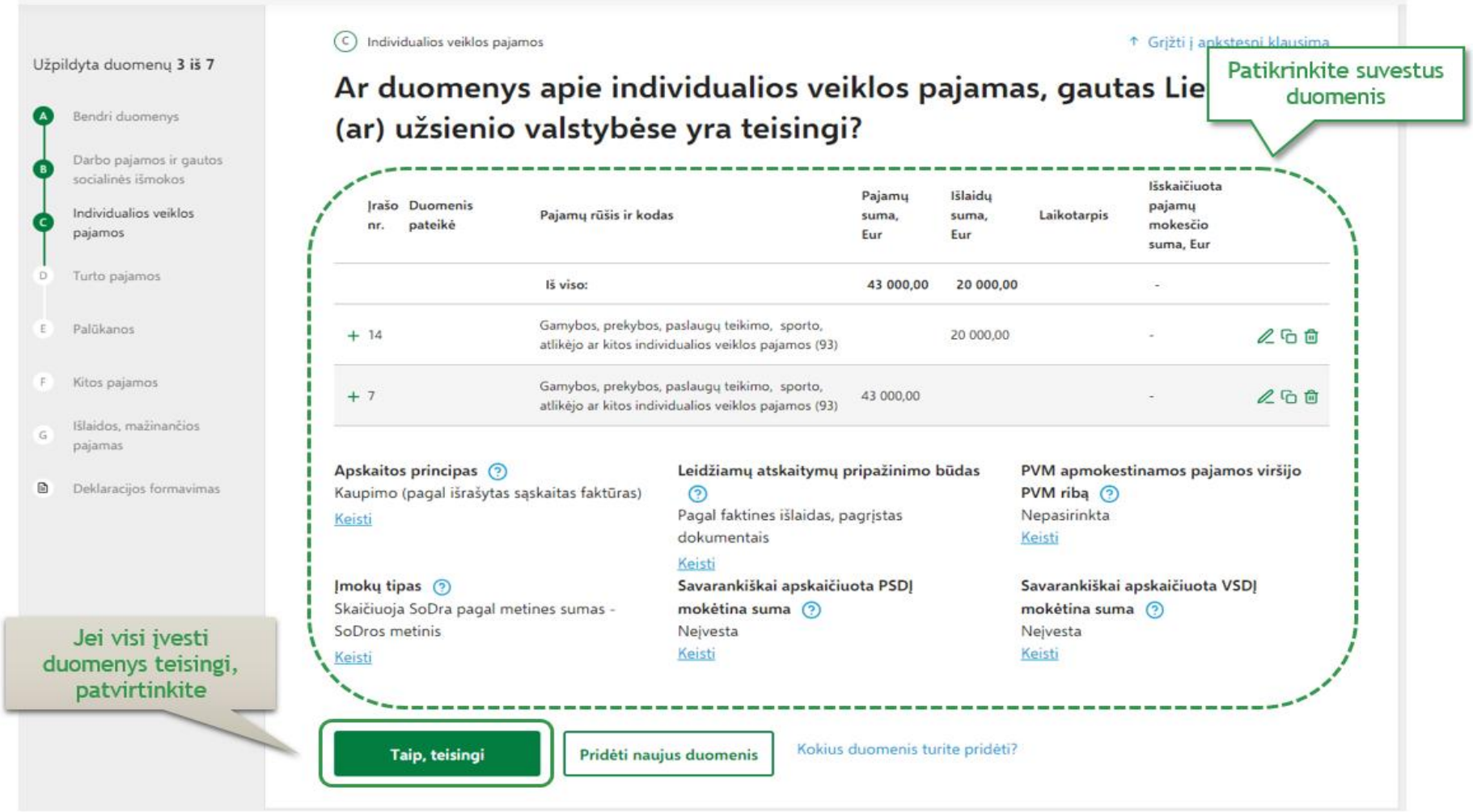

Pajamų deklaravimas

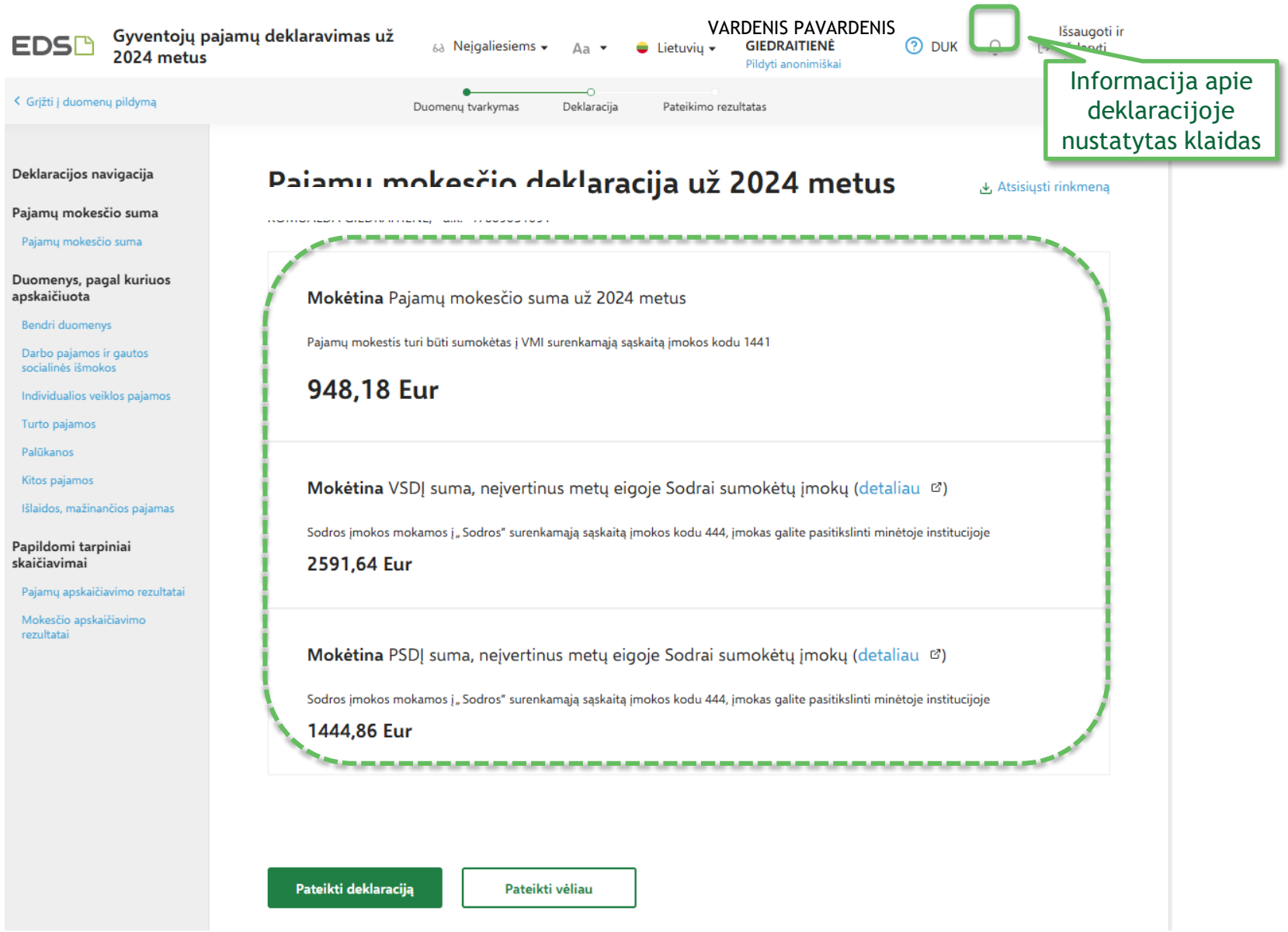

Pajamų deklaravimas

Pavyzdys:

Gyventojas iš IV pagal pažymą per metus uždirbo **43 000 Eur pajamų** ir patyrė **20 000 Eur** išlaidų. Pasirinko leidžiamiems atskaitymams priskirti faktiškai patirtas išlaidas. **PSD ir VSD įmokų nemokėjo** (buvo draustas sveikatos draudimu).

- Apmokestinamosios pajamos – **23 000 Eur (43 000 Eur - 20 000 Eur);**
- VSD ir PSD įmokų bazė – **20 700 Eur** (**23 000 Eur x 90 proc.).** VSD įmokų suma **2 591,64 Eur,** PSD įmokų suma **1 444,86 Eur;**
- **GPM suma** – **948,18 Eur** ((43 000 – 20 000 – 2 591,64 – 1 444,86) x **5 proc.**).

Pajamų deklaravimas

Vedliu pildoma **Metinė pajamų mokesčio deklaracija (GPM311 forma)**

teikiama iki kitų kalendorinių metų, po to kai pajamos gautos (uždirbtos), **gegužės 1 d.** (už 2025 m. iki 2026-05-04)

Deklaracijoje apskaičiuotas mokėtinas GPM turi būti sumokėtas iki gegužės 1 d. (už 2025 m. iki 2026 m. gegužės 4 d.), į VMI biudžeto pajamų sąskaitą **įmokos kodu 1441**

Nuo individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų apskaičiuotos VSD ir PSD įmokos turi būti mokamos Sodrai

Individualios veiklos pajamos deklaruojamos Vedlio dalyje **GPM311C**

Atsižvelgiant į tai, kokios rūšies pajamos per metus dar buvo gautos, jos deklaruojamos* atitinkamoje Deklaracijos Vedlio dalyje.

Deklaracijos GPM311 formą pildo nuolatiniai Lietuvos gyventojai

***** Nedeklaruojamos tik tokios pajamos, kurios nurodytos „Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąraše“ (patvirtintas VMI prie FM viršininko 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. VA-93).

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas
- Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 d. nutarimas Nr. 780 „Dėl mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-02-17 įsakymu Nr. 1K-040 patvirtintos „Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklės“
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 1283 „Dėl atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. rugsėjo 25 d. įsakymas Nr. 303 „Dėl nuolatinio Lietuvos gyventojo su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu susijusių išlaidų priskyrimo leidžiamiems atskaitymams bei jų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 372 „Dėl Fizinio asmens pranešimo apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir / arba kitai ekonominei veiklai FR0457 formos ir jos papildomo lapo FR0457P formos pildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių patvirtinimo“.

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

- Mokomieji elektroniniai įrašai skelbiami VMI *YouTube* kanale.

- Su asmenine informacija galima susipažinti Mano VMI adresu https://www.vmi.lt/mvmi/ arba VMI svetainės skiltyje „Mano VMI“.

Platinti, skelbti, kopijuoti seminarų dalijamąją medžiagą komerciniais tikslais be raštiško
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sutikimo draudžiama

Individuali veikla:

pagrindinės teisinio reglamentavimo nuostatos ir praktinio vykdymo tvarka

„Sodra“
2025-12-10

Rekomenduojamos informacijos nuorodos

„Sodros“ draudėjo paskyra savarankiškai dirbantiems asmenims:

- draudejai.sodra.lt

„Sodros“ asmeninė paskyra gyventojams:

- gyventojai.sodra.lt

„Sodros“ skaičiuoklės:

- sodra.lt/skaiciuokles

Viskas apie „Sodros“ įmokas:

- sodra.lt/imokos

„Sodros“ informacijos centras:

- tel. (+370) 5 250 0883, el. p. info@sodra.lt

„Sodros“ įmokos

Valstybinio socialinio draudimo (VSD) įmokos

Privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokos

Kodėl reikia mokėti VSD įmokas?

VSD – valstybinis socialinis draudimas. Tokias įmokas turi mokėti gyventojai, kurie gauna darbo ar savarankiškos veiklos pajamų.
Tai yra draudimo paslauga skirta iš dalies kompensuoti prarastas pajamas, kurių žmogus negauna dėl savo ligos, traumos, neįgalumo, prižiūrėdamas kūdikį ar sulaukęs senatvės.

Asmenys, dirbantys pagal individualios veiklos pažymą, moka ligos, motinystės ir pensijų socialinio draudimo įmokas bei gali nustatyta tvarka gauti:

- Ligos išmoką (susirgus, patyrus traumą ar pan.);
- Motinystės, tėvystės arba vaiko priežiūros išmoką (susilaukus kūdikio);
- Pensiją (tapus neįgaliam arba pasenus).

Sumokėtos VSD įmokos lemia visų „Sodros“ išmokų ir pensijos dydį:

- Kuo didesnės žmogaus pajamos, tuo daugiau kompensuojama susirgus, susilaukus kūdikio ar pasenus;
- Kuo didesnės įmokos, tuo didesnės išmokos ar pensija.

Kodėl reikia mokėti PSD įmokas?

PSD – privalomasis sveikatos draudimas. Tokias įmokas turi mokėti VISI gyventojai.

- Už samdomus darbuotojus įmokas sumoka darbdavys.
- Už valstybės lėšomis draudžiamus gyventojus įmokas sumoka valstybė.
- Kiti gyventojai įmokas privalo mokėti patys, kuomet užsiima savarankiška veikla arba nedirba.

PSD įmokas mokantys gyventojai neatlygintinai gali naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Nesumokėjus įmokos bent už vieną mėnesį sveikatos draudimas nutrūksta. Dėl šios priežasties už medicinos išlaidas **reikės atsiskaityti savo lėšomis**.

Sveikatos draudimas atnaujinamas, jeigu bus padengta skola (arba sutarta dėl jos atidėjimo) ir sumokėtos PSD įmokos už einamąjį mėnesį.

Individualios veiklos įmokos

PSD įmokų tarifas	**VSD įmokų tarifas**
6,98 % nuo MMA (kiekvieną mėnesį) *arba* 6,98 % nuo 90 % apmokestinamųjų pajamų	12,52 % (+ 3 % pensijų kaupimas) nuo 90 % apmokestinamųjų pajamų
Kompensuojamos sveikatos priežiūros paslaugos, vaistai, medicininė pagalba ir pan.	Gaunamos išmokos: • Pensija (senatvės, netekto darbingumo ir pan.) • Ligos išmoka • Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmoka

Kada reikia mokėti VSD ir PSD įmokas?

PSD įmokos (šiuo metu 72,45 Eur) turi būti mokamos kiekvieną mėnesį, jeigu gyventojas nedirba samdomo darbo ir nėra draudžiamas valstybės lėšomis.

- Nesumokėjus vienos įmokos nutrūksta sveikatos draudimas ir kaupiasi skola.
- Kai gyventojas deklaruoja pajamas už praėjusius metus, pernai sumokėta PSD suma lyginama su priskaičiuotomis įmokomis pagal deklaraciją, kad būtų galima nustatyti skirtumą, kurį reikia padengti.

VSD įmokos gali būti mokamos:

- vieną kartą per metus deklaravus pajamas;
- avansu kiekvieną mėnesį (reikia pateikti **SAV pranešimą** naudojantis draudėjo paskyra).

Svarbu! Nesumokėjus VSD įmokos avansu, kitą mėnesį gyventojas laikomas nedraustu ir neįgyja teisės gauti ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokų.

Kaip apskaičiuojamos įmokos?

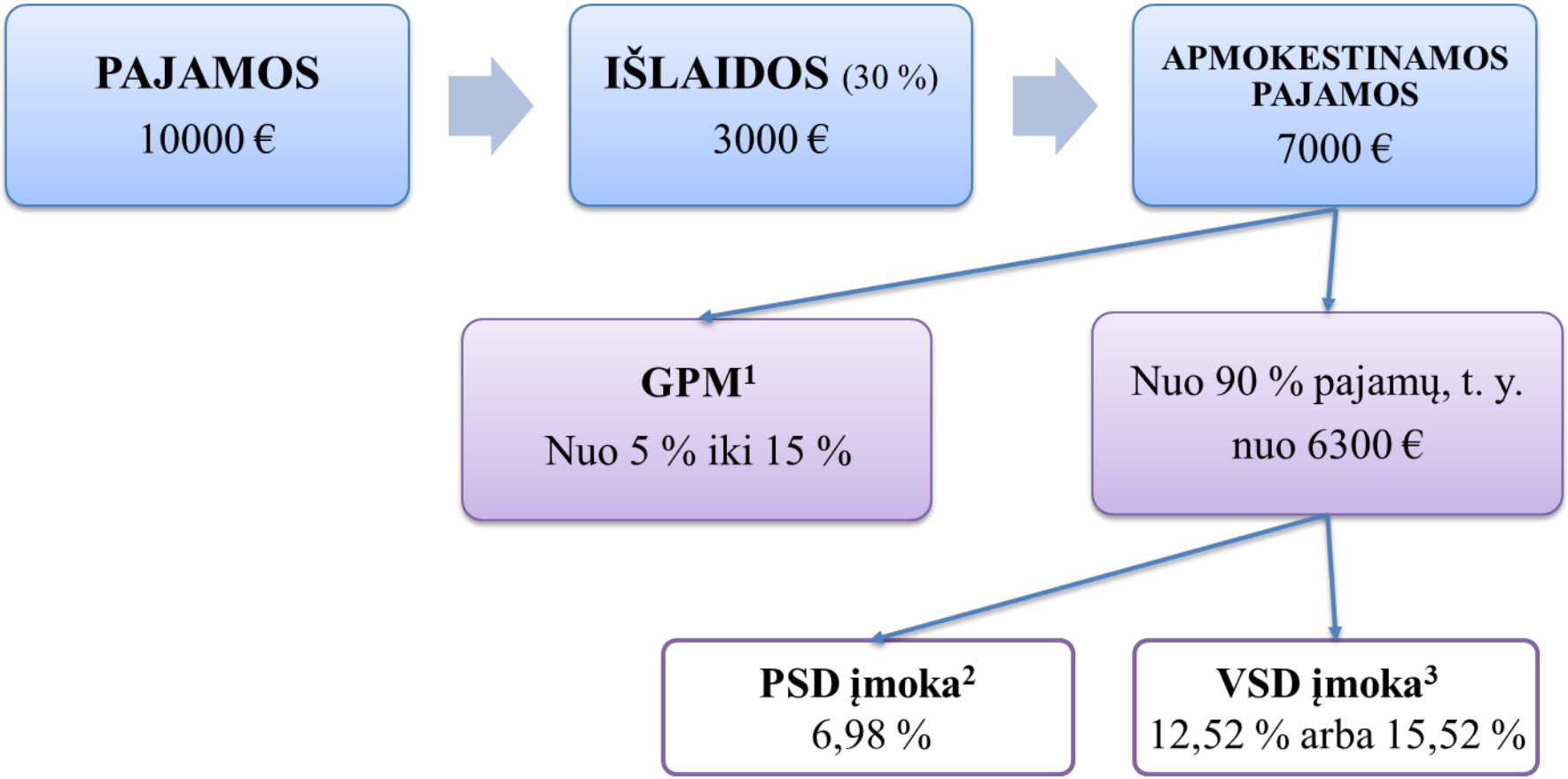

[1] gyventojų pajamų mokestis
[2] privalomojo sveikatos draudimo įmoka
[3] valstybinio socialinio draudimo įmoka

Kaip apskaičiuojamos įmokos?

- Asmenų, dirbančių pagal individualios veiklos pažymą, socialinio draudimo įmokų bazė **kalendoriniais metais negali būti didesnė negu 43 vidutinių darbo užmokesčių suma**.

- Deklaravus pajamas už 2025 metus įmokos mokamos nuo sumos, ne didesnės kaip **90 681,84 Eur**.

- VSD įmokos, kai jų bazė priklauso nuo bendros praėjusiais metais gautų pajamų sumos, turi būti sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.

Pavyzdys

Asmuo, kuris papildomai nekaupia pensijai, 2025 metais iš individualios veiklos gaus 300 000 Eur pajamų, 30 proc. sudarys išlaidos. Šiuo atveju VSD ir PSD įmokos bus apskaičiuojamos taip:

300 000 Eur – 30 proc. (90 000 Eur) = 210 000 Eur

210 000 Eur x 90 proc. = 189 000 Eur

VSD ir PSD įmokų bazė negali būti didesnė kaip 43 VDU, todėl įmokos skaičiuojamos nuo 90 681,84 Eur sumos.

VSD įmokos: 90 681,84 Eur x 12,52 proc. = 11 353,37 Eur

PSD įmokos: 90 681,84 Eur x 6,98 proc. = 6 329,59 Eur

Nemokėti VSD ir PSD įmokų galima, jeigu asmuo:

1. **Gauna socialinio draudimo senatvės** ar negalios (netekto darbingumo, invalidumo) pensiją;

2. **Gauna šalpos pensiją** ar šalpos kompensaciją, išskyrus šalpos našlaičių pensiją;

3. **Gauna socialinio draudimo senatvės** ar negalios (netekto darbingumo, invalidumo) pensiją iš kitos Europos Sąjungos valstybės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo;

4. **Yra laisvės atėmimo vietose** arba jam Baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka teismo nuosprendžiu yra paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose;

5. **Pirmą kartą dirba savarankiškai (turi būti draustas nustatyta tvarka).** Tokiais atvejais įmokų galima nemokėti 1 metus nuo veiklos pradžios.

Svarbu! Jei nemokamos VSD įmokos, nesikaupia stažas, kad būtų galima pagal bendras nuostatas gauti senatvės ar negalios pensiją, ligos, motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokas.

Lengvata pirmajai savarankiškai veiklai

Pirmosios veiklos pradžia laikoma diena, kurią po 2018-01-01 asmuo pirmą kartą tampa savarankiškai dirbančiu asmeniu. Ši nuostata taikoma ir asmenims, kurie per ne mažesnį kaip dešimties metų laikotarpį nebuvo savarankiškai dirbančiais asmenimis.

Galėjimas nemokėti VSD įmokų dėl pirmos veiklos galioja, jei gyventojas:

- visai arba daugiau kaip 10 metų neturėjo verslo liudijimo;
- visai arba daugiau kaip 10 metų nebuvo įregistravęs individualios veiklos;
- visai arba daugiau kaip 10 metų nebuvo įregistravęs individualios žemės ūkio veiklos, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis 4 ekonominio dydžio vienetai arba daugiau;
- visai arba daugiau kaip 10 metų nebuvo IĮ savininku, MB nariu ar ūkinės bendrijos tikruoju nariu.

Minimalias PSD įmokas mokėti vis tiek reikia, jeigu asmuo nėra draudžiamas nustatyta tvarka.

Lengvata pirmajai savarankiškai veiklai

Jeigu pirma veikla buvo nutraukta nepraėjus 1 metams ir dar nepraėjus 1 metams nuo pirmosios veiklos pradžios ta pati veikla įregistruojama dar kartą, asmens galėjimas nemokėti VSD įmokų lieka galioti iki nėra praėję vieni metai nuo jos pradžios.

Pavyzdys: asmuo 2025-01-06 įregistravo individualią veiklą (atitiko kriterijus, kad tai pirmoji veikla), šią veiklą 2025-04-28 išregistravo. 2025-08-25 vėl įregistravo individualią veiklą. Asmuo vis dar gali nuo individualios veiklos pajamų, gautų 2025 metais, VSD įmokų nemokėti, nes nėra praėję 1 metai nuo pirmosios veiklos pradžios.

Jeigu asmuo savo pirmąją veiklą nutraukė, tačiau pradeda kitos rūšies savarankišką veiklą, tokiu atveju išimtis dėl galimybės nemokėti įmokas antrai veiklai netaikoma.

Pavyzdys: asmuo, kuris pirmą kartą nuo 2025-01-02 iki 2025-01-25 įsigijo verslo liudijimą, 2025-01-26 pradėjo verstis individualia veikla. Tokiu atveju išimtis dėl socialinio draudimo įmokų nemokėjimo nuo pajamų, gautų iš individualios veiklos, netaikoma, kadangi tai nėra pirmoji savarankiška veikla (pirmoji veikla buvo verslo liudijimas).

Išmokos dirbantiems pagal individualios veiklos pažymą

Gyventojai, kurie vykdo individualią veiklą ir deklaruoja pajamas bei sumoka įmokas, gali nustatyta tvarka gauti socialinio draudimo išmokas:

- Ligos išmoką (būtina kreiptis į gydytoją dėl nedarbingumo pažymėjimo išdavimo);
- Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmoką.

Norint įgyti teisę į išmokas, reikia **būti apdraustuoju** ir įgyti **socialinio draudimo stažą:**

- **Dėl išmokos ligos atveju:** ne trumpesnis kaip 3 mėn. per pastaruosius 12 mėn. arba ne trumpesnis kaip 6 mėn. per pastaruosius 24 mėn. ligos socialinio draudimo stažas iki laikinojo nedarbingumo pradžios.
- **Dėl motinystės, vaiko priežiūros išmokos:** ne trumpesnis kaip 12 mėn. per pastaruosius 24 mėn. motinystės socialinio draudimo stažas iki pirmosios nėštumo ir gimdymo ar vaiko priežiūros atostogų dienos.
- **Dėl tėvystės išmokos** (už vaiką, gimusį 2023-01-01 ir vėliau)**:** ne trumpesnis kaip 6 mėn. per pastaruosius 24 mėn. socialinio draudimo stažas iki pirmosios tėvystės atostogų dienos.

Asmuo laikomas apdraustuoju, kai prieš ligos atitinkamą laikotarpį, nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogas yra sumokėtos VSD įmokos už praėjusį kalendorinį mėnesį bei pateiktas SAV pranešimas.

Savarankiškai dirbantis gyventojas taip pat tampa apdraustu deklaravęs pajamas ir sumokėjęs nustatyto dydžio socialinio draudimo įmokas už praėjusius metus.

Kaip apskaičiuojamas stažas dirbant savarankiškai?

- Savarankiškai dirbančių asmenų **socialinio draudimo stažas nustatomas pagal sumokėtas socialinio draudimo įmokas.**

- Jeigu šios įmokos sumokėtos nuo 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų dydžio sumos (12 MMA), įgyjamas vienerių metų socialinio draudimo stažas.

- Tais atvejais, kai valstybinio socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo mažesnės arba didesnės nei minimali mėnesinė alga sumos, socialinio draudimo stažas laikomas proporcingai mažesniu arba didesniu.

Išmokos dirbantiems pagal individualios veiklos pažymą

Išmokų dydis priklauso nuo gyventojo sumokėtų VSD įmokų, tačiau negali būti mažesnis negu teisės aktuose nustatytas atitinkamas rodiklis.

Ligos išmokos apskaičiuojamos pagal gyventojo draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 3 kalendorinius mėnesius, buvusius iki praeito kalendorinio mėnesio prieš laikinojo nedarbingumo pradžios mėnesį.

- Minimalus išmokos dydis 2025 metų IV ketvirtį: 13,16 Eur už dieną (276,45 Eur per mėnesį) neatskaičius mokesčių.

Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos apskaičiuojamos pagal gyventojo draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš teisės gauti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką atsiradimo mėnesį.

- Minimalus išmokos dydis 2025 metų IV ketvirtį: 26,67 Eur už dieną (560 Eur per mėnesį) neatskaičius mokesčių.

Savarankiškai dirbantiems gyventojams deklaravus pajamas ir sumokėjus VSD įmokas už praėjusius kalendorinius metus, išmokos be atskiro kreipimosi perskaičiuojamos ir nustatyta tvarka pervedamos atitinkamo laikotarpio susidariusios nepriemokos.

Pensija

Asmenys įgyja pensijų socialinio draudimo stažą ir apskaitos vienetus, jeigu vykdant individualią veiklą nustatyta tvarka moka VSD įmokas. Pagal teisinio reglamentavimo nuostatas gyventojams, kurie turi bent 15 metų stažą, gali būti paskirta socialinio draudimo senatvės pensija.

Kaip įgyjamas stažas?

- Vieni metai stažo įgyjami, kai sumokama VSD įmokų ne mažiau negu nuo 12 MMA per metus.
- Sumokėjus mažiau, įgyjama proporcingai mažesnė dalis stažo.
- Kasmet įgytas stažas yra sumuojamas (kuo daugiau stažo, tuo didesnė pensija).

Kaip įgyjami pensijų apskaitos vienetai?

- Vienas apskaitos vienetas įgyjamas, kai sumokama VSD įmokų nuo 12 VDU per metus.
- Sumokėjus mažiau, įgyjama proporcingai mažesnė apskaitos vieneto dalis.
- Sumokėjus daugiau, įgyjama proporcingai daugiau apskaitos vienetų (bet ne daugiau kaip 5 per metus).
- Kasmet įgyti apskaitos vienetai sumuojami (kuo daugiau apskaitos vienetų, tuo didesnė pensija).

Socialinio draudimo pensiją sudaro bendroji dalis, kurią lemia stažas ir individualioji dalis, kurią lemia pensijų apskaitos vienetai.

Kaip apskaičiuojama pensija?

Bazinė pensija;
Bazinė pensija x Stažo santykis

Bazinės pensijos rodiklis:
2025 m. = 298,45 Eur
kasmet indeksuojamas

Stažo santykis – įgyto stažo ir būtinojo stažo santykis

Apskaitos vienetų skaičius
x Taško vertė

1 taškas = 12 VDU per metus
Taško vertė 2025 m. = 7,16 Eur
kasmet indeksuojama

Maksimalus skaičius per metus - 5 taškai (60 VDU)

Pensijų kaupimo bendrovėje sukaupta suma =

periodinės išmokos ir „Sodros“ pensijų anuitetas

Ačiū už dėmesį